

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, 13 marca 2026 r.

KN-IV.431.2.2026

Pan
Maciej Wasilewski
Starosta Powiatu Pleszewskiego
ul. Poznańska 79
63-300 Pleszew

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne.

Zakres kontroli
(w tym: podstawa prawna, okres objęty kontrolą)

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹, w związku z art. 18 ust. 4 ustawy z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej². Przedmiotem kontroli była ocena prawidłowości realizacji zadania, na które udzielono dopłaty ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (zwanego dalej „Zadaniem”). Kontrolą objęto okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r.

Nazwa jednostki kontrolowanej

Starostwo Powiatowe w Pleszewie, ul. Poznańska 79, 63-300 Pleszew.

Kontroler

Gabriela Ott-Kozłowska – inspektor wojewódzki z Wydziału Kontroli Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, upoważnienie Wojewody Wielkopolskiego nr KN-II.0030.18.2026 z dnia 21 stycznia 2026 r.

Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych

Kontrolę przeprowadzono w dniach od 26 stycznia do 6 lutego 2026 r.

Kierownik jednostki kontrolowanej

Maciej Wasilewski – Starosta Pleszewski, zwany dalej „Starostą”.

(akta kontroli: str. 4-9, 11-12)

Na podstawie art. 47 ustawy o kontroli w administracji rządowej, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

II. Ocena kontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Wojewoda Wielkopolski ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, wydatkowanie przekazanych Powiatowi Pleszewskiemu³ środków finansowych pochodzących z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej⁴.

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 224.

² Dz. U. z 2021 r. poz. 717 ze zm., zwanej dalej: „ustawą o Funduszu”.

³ Zwanego dalej: „Powiatem” lub „Organizatorem”.

⁴ Zwanego dalej: „Funduszem”.

Ocenę uzasadnia:

- uzyskanie zgody organu stanowiącego na zawarcie umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego,
- zamieszczenie ogłoszenia o zamiarze zawarcia umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego w Biuletynie Informacji Publicznej⁵, w miejscu powszechnie dostępnym w Starostwie powiatowym oraz na stronie internetowej Powiatu, w terminach określonych w art. 23 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym,
- terminowe zawarcie umowy z operatorem świadczącym usługi publicznego transportu zbiorowego,
- prawidłowe obliczenie dopłaty na realizację zadania operatorowi świadczącemu usługi publicznego transportu zbiorowego,
- wykorzystanie środków z Funduszu zgodnie z przeznaczeniem,
- zabezpieczenie środków na realizację całego zadania w planie dochodów i planie wydatków budżetu Powiatu na 2024 r.,
- prowadzenie wyodrębnionego rachunku bankowego dedykowanego do obsługi środków z Funduszu,
- terminowe złożenie wniosków o wypłatę dopłaty z Funduszu,
- ustalenie kwoty dopłaty ze środków Funduszu zgodnie z art. 30a ust. 2 ustawy o Funduszu,
- poinformowanie Wojewody Wielkopolskiego o podjęciu działań informacyjnych, dotyczących dofinansowania z Funduszu,
- terminowe sporządzenie rocznego sprawozdania z realizacji zadania.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego.

Zadanie objęte kontrolą to zadanie publiczne o charakterze ponadgminnym, które Powiat realizuje na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym⁶, tj. transport zbiorowy, na które udzielono dopłaty ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych⁷. Fundusz rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej jest państwowym funduszem celowym, przeznaczonym na realizację zadań własnych gminy dotyczących zapewnienia funkcjonowania publicznego transportu zbiorowego w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, zgodnie z art. 1 ust. 1 pkt 2 oraz art. 3 ust. 1 ustawy o Funduszu.

Wojewoda Wielkopolski na podstawie umowy nr 27.65/2023 zawartej z Powiatem Pleszewskim⁸ w dniu 22 grudnia 2023 r., o objęciu w 2024 roku dopłatą ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej⁹, przekazał w 2024 r. na realizację zadania środki z Funduszu w łącznej kwocie 539 151,18 zł. Środki przekazywano na podstawie złożonych przez Powiat wniosków o dopłatę: z dnia 20 marca 2024 r. w kwocie 54 274,44 zł, z dnia 20 marca 2024 r. w kwocie 40 001,04 zł, z dnia 17 kwietnia 2024 r. w kwocie 50 746,95 zł, z dnia 20 maja 2024 r. w kwocie 51 921,00 zł, z dnia 19 czerwca 2024 r. w kwocie 50 478,00 zł, z dnia 18 lipca 2024 r. w kwocie 44 446,55 zł,

⁵ Zwanym dalej „BIP”.

⁶ Dz. U. z 2022 r. poz. 528 ze zm., zwanej dalej: „ustawą o samorządzie powiatowym”.

⁷ Zwanego dalej: „Funduszem”.

⁸ Powiat Pleszewski, zwana dalej: „Powiatem”.

⁹ Zwanej dalej: „Umową”.

z dnia 16 sierpnia 2024 r. w kwocie 30 705,00 zł, z dnia 18 września 2024 r. w kwocie 28 035,00 zł, z dnia 16 października 2024 r. w kwocie 47 038,74 zł, z dnia 18 listopada 2024 r. w kwocie 52 688,86 zł, z dnia 12 grudnia 2024 r. w kwocie 45 902,10 zł, z dnia 12 grudnia 2024 r. w kwocie 42 913,50 zł.

(akta kontroli: str. 37 nośnik elektroniczny, 38-92, 182)

Całkowita wartość zadania wyniosła 1 056 286,02 zł, z tego: 537 864,00 zł - wydatki sfinansowane ze środków z Funduszu oraz 518 422,02 zł - wkład własny Powiatu.

Powiat sfinansował ze środków własnych 49,08% ceny usługi, co było zgodne z art. 13 ust. 3 pkt 1 ustawy o Funduszu¹⁰, który stanowił, że warunkiem uzyskania dopłaty było sfinansowanie ze środków własnych organizatora części ceny usługi w wysokości nie mniejszej niż 10%.

(akta kontroli: str. 37 nośnik elektroniczny, 179-181, 183-185)

Powiat zabezpieczył środki finansowe na realizację zadania w budżecie na 2024 r., w dziale 600, rozdziale 60004, paragrafie 4300, w Uchwale nr CLX/385/2023 Zarządu Powiatu w Pleszewie z dnia 14 listopada 2023 r. w sprawie ustalenia projektu uchwały budżetowej Powiatu Pleszewskiego na 2024 rok, Uchwale nr XLIII/305/2024 Zarządu Powiatu w Pleszewie z dnia 29 lutego 2023 r. w sprawie zmiany budżetu Powiatu Pleszewskiego na 2024 rok, Uchwale nr III/26/2024 Zarządu Powiatu w Pleszewie z dnia 30 września 2024 r. w sprawie zmiany budżetu Powiatu Pleszewskiego na 2024 rok.

(akta kontroli: str. 16-35)

Powiat wykorzystał 99,76% otrzymanych środków. Zwrotu niewykorzystanej części dopłaty w kwocie 1 287,18 zł Powiat dokonał w dniu 24 stycznia 2025 r. na rachunek Wojewody zgodnie z § 5 pkt 2 umowy o objęciu dopłatą. Ze środków dopłaty finansowano wydatki poniesione nie wcześniej niż 1 stycznia 2024 r. oraz nie później niż 26 stycznia 2025 r., dokonane w związku z realizacją zadania polegającego na organizacji przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej na dziewięciu liniach komunikacyjnych¹¹, wskazanych w umowie o objęciu dopłatą, tj. zgodnie z § 1 ust. 1.

(akta kontroli: str. 37 nośnik elektroniczny, 151, 179-181)

W ramach realizacji zadania, zgodnie z art. 13 ust. 3 pkt 2 ustawy o Funduszu¹², Powiat zawarł umowę o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego¹³, na podstawie której przewozy o charakterze użyteczności publicznej na ww. liniach komunikacyjnych realizował jeden operator publicznego transportu zbiorowego, tj. Firma EUROMATPOL Sp. z o.o. w Budzistawiu Kościelnym¹⁴. Firma EUROMATPOL Sp. z o.o. w ramach zawartej umowy wykonała 183 295,50 wozokilometrów, rzeczywista wartość umowy wyniosła 1 056 286,02 zł.

Umowa o świadczenie usług:

- a) została poprzedzona uzyskaniem zgody Rady Powiatu wyrażonej w Uchwale Nr XLI/292/2023 Rady Powiatu w Pleszewie z dnia 6 grudnia 2023 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy o świadczenie usług publicznego transportu

¹⁰ W brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2024 r.

¹¹ PL30, PL30A, PL30B, PL31, PL32, PL33, PL34, PL35, PL36.

¹² W brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2024 r.

¹³ Umowa NR OR.032.224.2023 o świadczenie usług przewozowych w zakresie publicznego transportu zbiorowego zawarta w dniu 22 grudnia 2023 r. pomiędzy Powiatem Pleszewskim a Euromatpol sp. z o.o., zwana dalej „umową z operatorem”.

¹⁴ Zwane dalej „Operatorem”.

zbiorowego w powiatowych przewozach pasażerskich, dla których organizatorem jest Powiat Pleszewski,

- b) została zawarta niezwłocznie, tj. zgodnie z § 3 ust. 3 umowy o objęcie dopłatą¹⁵,
- c) została zawarta w „trybie przeciwwątków” z powołaniem się na art. 22 ust. 1 pkt 4 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym,
- d) została zawarta na okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r., tj. zgodnie z art. 25 ust. 2 pkt 1 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym¹⁶.

(akta kontroli: str. 37 nośnik elektroniczny, 93-137)

Dopłacie ze środków Funduszu podlegały linie komunikacyjne niefunkcjonujące na terenie Powiatu co najmniej 3 miesiące przed dniem wejścia w życie ustawy o Funduszu, co było zgodne z art. 22 ust. 1 ustawy o Funduszu. Operator w 2024 r. w ramach zawartej z Powiatem umowy o świadczenie usług wykonał 183 295,50 wozokilometrów przewozów o charakterze użyteczności publicznej. Kwota dopłaty do 1 wozokilometra ww. przewozów, przekazana na realizację zadania na każdej z linii będących przedmiotem umowy o objęcie dopłatą wyniosła 3,00 zł, co było zgodne z art. 30a ustawy o Funduszu¹⁷.

(akta kontroli: str. 37 nośnik elektroniczny, 183-185)

Powiat prowadził wyodrębniony rachunek bankowy dedykowany do obsługi środków z Funduszu.

(akta kontroli: str. 144-150)

Powiat zamieścił informację na stronie internetowej Powiatu¹⁸ o pozyskaniu dofinansowania ze środków państwowego funduszu celowego na realizację zadania zgodnie z § 12 ust. 4 umowy o objęcie dopłatą, o czym poinformował Wojewodę Wielkopolskiego¹⁹.

(akta kontroli: str. 176-177)

Powiat zrealizował obowiązek monitorowania przebiegu realizacji przewozów o charakterze użyteczności publicznej, który został określony w § 9 ust. 2 umowy o objęcie dopłatą.

Starosta w złożonych wyjaśnieniach podał, że monitorowanie przebiegu realizacji przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej odbywa się z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego oraz dedykowanej aplikacji Time4Bus, które umożliwiają bieżący nadzór nad realizacją usług przewozowych. System ten pozwala na bieżące monitorowanie kursów autobusów, rejestrowanie ich punktualności oraz weryfikację realizacji wszystkich przewozów zgodnie z rozkładem jazdy.

(akta kontroli: str. 198)

Powiat 24 stycznia 2025 r. przekazał Wojewodzie Wielkopolskiemu roczne sprawozdanie z realizacji zadania, tj. zgodnie z § 5 ust. 1 umowy o objęcie dopłatą.

(akta kontroli: str. 152-175)

¹⁵ Umowa o objęcie dopłatą została zawarta 22 grudnia 2023 r., natomiast umowa o świadczenie usług – 22 grudnia 2023 r.

¹⁶ Który stanowił, że umowa o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego w transporcie drogowym, jest zawierana na czas oznaczony, nie dłuższy niż 10 lat.

¹⁷ Który stanowił, że od 1 kwietnia 2020 r. do 31 grudnia 2024 r. dopłatę ustala się w kwocie nie wyższej niż 3,00 zł do 1 wozokilometra przewozów o charakterze użyteczności publicznej.

¹⁸ Pod adresem: <https://www.powiatpleszewski.pl/urz%C4%85d/organizacja-przewoz%C3%B3w-autobusowych-2024>.

¹⁹ Pismo z 19 marca 2024 r., znak: KM.7252.47.2024.KL (data wpływu do WUW w Poznaniu: 20 marca 2024 r.).

IV. Stwierdzone nieprawidłowości.

1. Starosta zawarł w dniu 22 grudnia 2023 r. umowę o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego na terenie Powiatu Pleszewskiego²⁰ na podstawie art. 22 ust. 1 pkt 4 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym, pomimo braku wystąpienia przesłanek do zastosowania trybu określonego w ww. przepisach. Zgodnie z art. 22 ust. 1 pkt 4 ustawy organizator może bezpośrednio zawrzeć umowę z operatorem, w przypadku gdy wystąpi zakłócenie w świadczeniu usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego lub bezpośrednie ryzyko powstania takiej sytuacji zarówno z przyczyn zależnych, jak i niezależnych od operatora, o ile nie można zachować terminów określonych dla innych trybów zawarcia umowy o świadczenie publicznego transportu zbiorowego.

(akta kontroli: str. 37 nośnik elektroniczny, 38-92)

Starosta w złożonych wyjaśnieniach podał, że w okresie objętym analizą wystąpiło zakłócenie w świadczeniu usług publicznego transportu zbiorowego, polegające na będącym rezultatem wojny w Ukrainie bardzo wysokim i niemożliwym do przewidzenia poziomem inflacji oraz wzrostem cen oleju napędowego i innych towarów cenotwórczych, w szczególności energii elektrycznej i gazu. Skala i wzrost kosztów eksploatacyjnych spowodowały powstanie bezpośredniego ryzyka braku możliwości dalszego świadczenia usług przewozowych na dotychczasowych warunkach finansowych, co w konsekwencji groziło zakłóceniem ciągłości wykonywania przewozów o charakterze użyteczności publicznej. W celu zapobieżenia powstania zakłóceń w świadczeniu publicznego transportu zbiorowego oraz zabezpieczenia interesu publicznego, zasadnym było zawarcie umowy z operatorem publicznego transportu zbiorowego w trybie określonym w art. 22 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym. Zachowanie terminów przewidzianych dla trybów zawarcia umowy o świadczenie publicznego transportu zbiorowego, o których mowa w art. 19 ust. 1 pkt 1 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym, nie było możliwe z uwagi na wzrost kosztów realizacji przewozów, będących konsekwencją uwarunkowań makroekonomicznych, w szczególności wysokiej inflacji oraz wzrostu cen oleju napędowego, co spowodowało powstanie sytuacji wymagającej niezwłocznego działania organizatora transportu. Przeprowadzenie postępowania wymagałoby zachowania terminów, których długość uniemożliwiałaby podjęcie działań zapobiegających zakłóceniom w realizacji przewozów o charakterze użyteczności publicznej. W okresie niezbędnym do przeprowadzenia tych procedur, z uwagi na ryzyko ograniczenia lub zaprzestania świadczenia usług, konieczne stało się czasowe powierzenie świadczenia usług operatorowi w trybie nadzwyczajnym.

(akta kontroli: str. 196-197)

Podane przez Starostę argumenty nie zasługują na uwzględnienie, ponieważ w przedmiotowej sprawie nie wystąpiły faktyczne przesłanki umożliwiające wybór operatora w trybie określonym w art. 22 ust. 1 pkt 4 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym.

²⁰ Umowa o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego na terenie Powiatu Pleszewskiego zawarta 22 grudnia 2023 r. pomiędzy Powiatem Pleszewskim a Euromatpol sp. z o. o., zwana dalej „umową z operatorem”.

2. Starosta nie prowadził wyodrębnionej ewidencji księgowej otrzymanych środków z Funduszu oraz wydatków dokonywanych z tych środków, co było wymagane § 11 umowy 27.65/2023 z dnia 22 grudnia 2023 r., zgodnie z którym organizator zobowiązał się do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej otrzymanych środków Funduszu oraz wydatków dokonywanych z tych środków.

(akta kontroli: str. 138-141)

Starosta w złożonych wyjaśnieniach podał, że zgodnie z § 11 umowy Nr 27.65/2023 z dnia 22 grudnia 2023 r. Powiat Pleszewski wyodrębnił w ewidencji księgowej konta 901-47, 130-50, 998-49, służące księgowaniu wpływów i płatności ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej. W wyniku błędnej interpretacji w/w zapisu umowy na wyodrębnionych kontach księgowano również środki własne, w celu zobrazowania całości nakładów poniesionych na realizację zadania. Z tego też powodu nie wyodrębniono kolejnych kont do ewidencji środków, przyznanych powiatowi w ramach umowy nr 2.88/2024 z dnia 28 maja 2024 r.

(akta kontroli: str. 138-141)

3. Powiat nie opublikował ogłoszenia o zamiarze bezpośredniego zawarcia umowy, co było niezgodne z art. 23 ust. 1 pkt 1, ust. 2, ust. 3 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym, który stanowi, że organizator publikuje ogłoszenia o zamiarze bezpośredniego zawarcia umowy w terminie nie krótszym niż jeden rok od zamiaru zawarcia umowy.

Starosta w złożonych wyjaśnieniach podał, że niesporządzenie i nieopublikowanie ogłoszenia o zamiarze wyboru operatora publicznego transportu zbiorowego, o którym mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym wynikało z faktu zawarcia umowy z operatorem w trybie zakłóceniovym, o którym mowa w art. 22 ust. 1 pkt 4 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym. Zastosowanie trybu zakłóceniovego, jako szczególnego trybu zawarcia umowy, wyłączało obowiązek sporządzenia i publikacji ogłoszenia.

(akta kontroli: str. 196-197)

Podany w złożonych wyjaśnieniach przez Starostę argument nie zasługuje na uwzględnienie ponieważ art. 23 ust. 1 pkt 1, ust. 2, ust. 3 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym jednoznacznie określa, że organizator publikuje ogłoszenia o zamiarze bezpośredniego zawarcia umowy w terminie nie krótszym niż jeden rok od zamiaru zawarcia umowy.

4. Powiat nie prowadził kontroli realizowanych przez operatora usług będących przedmiotem umowy o świadczenie usług, o którym mowa w §7 tejże umowy oraz wymaganej zgodnie z art. 43 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 8 pkt 3 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym.

Starosta w złożonych wyjaśnieniach podał, że powiat nie kontrolował przebiegu realizacji zadania oraz zasad funkcjonowania publicznego transportu zbiorowego w trybie wskazanym w art. 43 ust. 3 ustawy. Wynika to z faktu, że zgodnie z art. 9 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym, Powiat nie ma obowiązku sporządzania planu transportowego (ze względu na liczbę mieszkańców), co w konsekwencji wyłącza obowiązek prowadzenia kontroli w zakresie zgodności z takim planem. Ponadto informuję, że Powiat nie prowadził kontroli przewidzianej w umowie z Operatorem.

(akta kontroli: str. 198)

Podane w złożonych wyjaśnieniach przez Starostę argumenty nie zasługują na uwzględnienie, ponieważ, zgodnie z art. 43 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 8 pkt 3 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym, do zadań organizatora należy w szczególności zarządzanie publicznym transportem zbiorowym, polegającym m. in. na ocenie i kontroli realizacji przez operatora usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego. Brak kontroli w powyższym zakresie nie zapewniał sprawowania prawidłowego nadzoru nad realizacją przez operatora usług publicznego transportu zbiorowego, finansowanych częściowo ze środków Funduszu.

V. Zalecenia i wnioski.

Biorąc pod uwagę ocenę zawartą w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym wnoszę o:

1. Zawieranie umów o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego zgodnie z przepisami ustawy o publicznym transporcie zbiorowym.
2. Prowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej wydatków dokonywanych z środków z Funduszu, stosownie do postanowień zawartych umów o dofinansowanie.
3. Publikowanie ogłoszenia o zamiarze bezpośredniego zawarcia umowy zgodnie z art. 23 ust. 1 pkt 1, ust. 2, ust. 3 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym.
4. Prowadzenie kontroli realizacji przez operatora usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego, zgodnie z art. 43 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 8 pkt 3 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym oraz wynikającej z treści zawartej umowy z operatorem świadczącym usługi w zakresie publicznego transportu zbiorowego.

VI. Pozostałe informacje.

Informację o sposobie wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynie ich niepodjęcia, należy przekazać w terminie 30 dni od daty doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego. Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Wojewoda Wielkopolski

Agata Sobczyk

/kwalifikowany podpis elektroniczny/